

Tutu nuu' ña ni ke'i San Pablo kua'an nda'a' Timoteo

Ti'vi' ra cha'an' ra

¹ Yu'u nduu' Pablo, te Jesucristo ni tianu' yu'u te sania'á i ichi' a, sakan' ña Ndiosí, ña ni sakakú yoo', xiin' Jesucristo, ña ndiatu' iní e' xa'a', ni sakuiso' chuun' yu'u. ² Ti'vi' i cha'an' un', Timoteo, te nduu' un' ndee naa si'e i xa'a' a ña iní inga' e' xini e' Cristo. Na sañu'u' na yuva' e' Ndiosí xiin' xto'o e' Cristo Jesús yo'ó, te na kuvita iní a xa'a' un', te na taxi tu a ña maní' koq xiin' un'.

Ka'an Pablo ña kuni a koto xiin' mii' e' nuu' ne sania'á ña xini xa'an'

³ Kii' ni keta i kua'an i ñu'u' Macedonia ndii, ni ka'an nda'vi i xiin' un' ña ndoo un' ñuu Éfeso te ka'an chuun' un' xiin' sava te sania'á ña xini xa'an' ña na sajin kuiín ra ña jaan'. ⁴ Te na sajin kuiín tu ra ña sania'á ra kuento yata', uun ña natava' ra kuenta yoo ni nduu ichi' yata' ne yivi', ña koq' kivi' ndi'i'. Kuachi ndii kuento kuiti' sakani ta'an' ña jaan' ne yivi', te taxi a ña kua'nu e' nuu' ña iní e' xini e' Jesús. ⁵ Te ni ka'an chuun' i ña jaan' xiin' un' te sania'á un' ne yivi' ña ndani ta'an' e', xiin' ña ndoo koq nimá e', xiin' ña naá kaxi' tu ña xanini e', xiin' xa'a' ña iní xna'a e' xini e' Jesús. ⁶ Te xa ni kuxioo sava te yivi' nuu' ña jaan', te ndee xa nuu' xa'a' ña kuasa' kuni kuiti' kani' ta'an' ra kuento. ⁷ Te kuni kundu'u ra

te sania'á tu'un ndei' Ndiosí, kachi mji' ra, ndisu ndee kundani ra ña ka'an tu'un ndei' jaan' ni ndee ña sania'á ndituni va ra.

⁸ Ndisu yoo' ndii, xini e' ña ña va'a nduu' tu'un ndei' jaan' naa' xachuun' ndaku e' xiin' a. ⁹ Te xini tu e' ña süu' yoo tu'un ndei' jaan' xa'a' ne xachuun' ndaku, süu' jaan' ndii yoo a xa'a' ne xka'ndiá ndoso' a, xiin' xa'a' ne xaso'o nuu' a, xiin' xa'a' ne xaa' ña kuni Ndiosí, xiin' ne xtani saa kuachi, xiin' ne xito' ka'nu' Ndiosí, xiin' ne xa'nú tu'un ndei' Ndiosí, xiin' ne xa'ni' yuva' si'i' mji' ña, xiin' sakuu' inga ne xa'ni', ¹⁰ te yoo tu a xa'a' ne kumi' musa, xiin' xa'a' te yivi', te kandu'u' xiin' inga te yivi', xiin' xa'a' ne xiko' ne yivi', xiin' xa'a' ne vixi, xiin' xa'a' ne ndiee' yu'u' xiin' ña vixi, xiin' xa'a' ndee ka ña kani' ta'an' xiin' ña ndixa, ña sania'á e' xa'a' Jesús, ¹¹ ña nakuitá xiin' tu'un va'a ndatun' koo' chukuu', ña ka'an xa'a' Ndiosí, ña xata'an tjin ka'nu' e', ña ni sakuiso' chuun' yu'u te ka'an ndoso' i tu'un jaan'.

Ka'an Pablo ña ni kuvita ini Jesús xa'a' ra, te ni sakuiso' chuun' ña'a' a

¹² Taxi i ña chindani xto'o e' Cristo Jesús, ña taxi' ndiee' i, sakan' ña ni xini a ña te xachuun' ndaku nduu' i, te ni sakuiso' chuun' a yu'u. ¹³ Tee' ndee ni nduu i te kani'a xa'a' a, te ni nduu tu i te xandij' xiin' ne ini xini ña'a', te ni nduu ni tu i te tei' nuu' a kii' sakan', ndisu ni kuvita ini a xa'a' i, sakan' ña ni kandixa' ña'a' i, te ni ndee ni kundani tu i ña ni xaa i. ¹⁴ Ndisu xa'a' a ña ndani kua'a' mji' xto'o e' Ndiosí yu'u, na ni taxi a ña ini i xini ña'a' i, xiin' ña ndani i ne yivi' xaa' Cristo Jesús. ¹⁵ Ña ka'an i yo'o' ndii,

ñā ndaku nduu' a, te xata'an ñā nañin sakuu' ne yivi' a: ñā ni kixin Cristo Jesús ñin yivi', te sakakú a ne ndiso' kuachi, te yu'u nduu' te nuu', te ni ndiso kua'a' ka kuachi te ni sakakú a. ¹⁶ Ndisu xa'a' a jaan' na ni kuvita inñi Ndiosí xa'a' yu'u, te ndiso' kua'a' ka kuachi, te ni nia'a Cristo Jesús xiin' i sakuu' ñā kuie kuu' inñi a. Te ni nia'a tu a ñā naa' inñi ne yivi' kunñi ñā'a' nñā ndii, taxí a kivi' ñuu ñā kōo' kivi' ndi'i' nda'a' nñā naa ni xaa a xiin' yu'u. ¹⁷ Te na nañin na Ndiosí sakuu' ñā tiin' ka'nu', xiin' sakuu' ñā xaka'nu' ñā'a' e' ndee ndi'i' ni kivi'. Te ñā jaan' nduu' ñā xa'ndia chuun' kuu' nuu' ndee ndi'i' ni kivi'. Te kōo' kivi' kuví a, te ndee ñin ne yivi' kuví kunñi nduchi' nuu' ñā'a', te ñā jaan' kuñti' nduu' Ndiosí. Sakan' na kunduu a.

¹⁸ Timoteo kua'a mji' i, ñā yo'o' sakuiso' chuun' i yo'ó, ñā nakuitá xiin' ñā ni ka'an tiakú ra xa'a' un' saa'. Sakan' na ñā jaan' na kunduu ndiee' un' te kunta'an' naa kunta'an' va'a un' xiin' ñā nñā'a. ¹⁹ Te na kunduu tu a ndiee' un' te kuñin ni'i' un' xiin' ñā inñi un' xini un' Jesús, te kunaá kaxi' tu inñi un'. Sakan' ñā sava ne ndikún ichi' Jesús, ne ni xaa' ñā jaan' ndii, ni sana nñā nuu' ñā inñi nñā jaan' ndee naa tundoo' kiñi' kani ta'an' nu'. ²⁰ Sakan' ni xka'ndia a xiin' Himeneo xiin' Alejandro. Sakan' na ni sanakua'a ñā'a' i nda'a' ñā ndiva'a te kundani ra ñā va'a kanñā'a ra xa'a' Ndiosí.

2

Va'a ka ñā ka'an e' xiin' Ndiosí xa'a' sakuu' ne yivi'

¹ Ña yo' o' xikán i nuu' un' v̄it̄in ña ka'an nda'vi un' xiin' Ndiosí xa'a' s̄akuu' nuu' ne yiv̄i', te kakan̄ tu un' nuu' a xa'a' ña. Te ka'an un' xiin' a xa'a' ña, te sakan' tu tax̄i un' ña ch̄indani a xa'a' ña. ² Sakan' tu sāa un' xa'a' te xa'ndia chuun', te ka'nu' koo' chukuu', xiin' xa'a' s̄akuu' te kumi' nd̄iee', te kuv̄i kund̄iee man̄i' e' iin yiv̄i', te k̄undi'ñi nimá e', te xaa' e' ña kuní Ndiosí, te kūu kaxi' tu e' xiin' ne yiv̄i'. ³ Sakan' ña ña jaan' nduu' ña va'a, ña xtan̄i Ndiosí, ña ni s̄akakú yoo'. ⁴ Kuach̄i ndii kuní Ndiosí ña kaku s̄akuu' ne yiv̄i' nuu' kuach̄i ña, te kuní tu a ña nat̄iin ña ña nd̄ixa xa'a' a. ⁵ Sakan' ña yoo iin ndaa' kūit̄i' Ndiosí, te yoo iin ndaa' kūit̄i' tu ña xikui'ni xa'a' s̄akuu' ne yiv̄i' nuu' a. Te ña jaan' nduu' Jesucristo, ña nduu' tu te yiv̄i', ⁶ ña ni san̄akua'a kivi' ñuu a te ni xi'j̄ a, te nduu' a ya'vi xa'a' kuach̄i s̄akuu' ne yiv̄i'. Te ni xka'nd̄ia s̄akuu' ña jaan' kivi' ña ni ch̄ituní m̄ii' Ndiosí. ⁷ Xa'a' a jaan' na ni s̄akuiso' chuun' Jesús yu'u, te san̄ia'á i ichi' a nuu' ne tuku', te ka'an ndoso' i tu'un a, te san̄ia'á tu i ña jaan' te in̄i ne jaan' kun̄i ña'a' ña, te kun̄i tu ña ña nd̄ixa. Te süu' xini xa'an' i ña nd̄ixa ka'an̄ i xa'a' Cristo.

Ka'an Pablo xa'a' te yiv̄i' xiin' xa'a' ña'a'

⁸ Sakan' na kuii' kuní i ña mii' ka ka'an te yiv̄i' xiin' Ndiosí ndii, na ndan̄i'j̄ ra nda'a' ra xiin' ña ndoo nimá ra, te na n̄asaa' ra, te ni ndee kani' ta'an' tu ra kuento.

⁹ Te kuní tu i ña ña'a' ndii, xaku t̄io' nataxi xiin' mii' ña kij' ni'nu' ña toto, te kuní i ña kuu' kaxi' ña xiin' toto ña te nia'a ña ña x̄akuita' ña te yiv̄i', ni ndee s̄at̄iin̄ ndatun' tu ña ixi' xini' ña, ni

ndee kü'un tu oro nda'a' nja, te ni ndee kü'un tu yuu' ndatun', ña nani' perla, sukun' nja, ni ndee ku'nu tu nja toto ya'vi va. ¹⁰ Süu' jaan' ndii va'a ka kundi'ni nja ña saa nja chuun va'a, ña nakuitá xiin' ña ndiee' yu'u' ña'a', ña' xito' ka'nu' Ndiosí. Te ña jaan' kunduu ndee naa ña naxi xiin' mii' nja. ¹¹ Te kuni tu i ña koq taxin' yu'u' ña'a' kij' sania'á te yivi' tu'un Ndiosí, te na koto ka'nu' nja ña xaa' ra jaan' kundiee taxin' nja. ¹² Te taxi' i ña sania'á ndee iin ña'a', te ni ndee taxi' tu i ña viko ni'i' nja te yivi'. Va'a ka koq taxin' yu'u' nja. ¹³ Kuachi ndii xi'na ka ni xa'a Ndiosí Adán, sakan' te ni xa'a a Eva. ¹⁴ Te ni xini xa'an' ña ndiva'a Adán jaan', süu' jaan' ndii, ni xini xa'an' a Eva, sakan' te ni nama a nuu' kuachi. ¹⁵ Ndisu ña'a' ndii, sakakú ña'a' Ndiosí xa'a' a ña yoo si'e a' naa' iin' ni' a' nuu' ña ini a' xini a' Jesús, xiin' ña ndani a' ne yivi', xiin' ña xika' a' saa kuni Ndiosí ku'iti', xiin' ña kaka kaxi' a'.

3

Yo'o' ka'an Pablo saa kuni a kuu te xito' ne nakaya xa'a' Jesús

¹ Ka'an ne yivi' ña naa' kuni kunduu yoo ka te xito' ne nakaya xa'a' Jesús ndii, ña ndaku nduu' a, ña iin chuun va'a ndioo' ini ra xa'a'. ² Ndisu iin te xito' ne nakaya xa'a' Jesús ndii, kuni a ña kunduu ra te koq' ndee iin xa'a' ña kuvi iin kuachi ña'a' ne yivi', te kuni tu a ña kunduu ra te iin ndaa' ku'iti' ña' si'i, te kuni tu a ña koq ñu'u' ini ra, te kuni tu a ña kuu' kaxi' ra, te kuni tu a ña xito' ka'nu' ña'a' ne yivi', te kuni tu a ña natiiin va'a ra ne yivi' vi'e ra, te kuni tu a ña

koḡ tu'va ra te sania'á ra. ³ Te kuní a ña kunduḡ ra te xini, te kuní tu a ña kunduḡ ra te kui'e, te kuní tu a ña kunduḡ ra te ndioḡ iní va xa'a' xu'un'. Süü' jaan' ndii kuní a ña kunduḡ ra te va'a nimá, te kaḡa maní' tu ra xiin' ne yivi'. ⁴ Te na kunduḡ ra te xa'ndia chuun' va'a vi'e mii' ra, te na sania'á va'a ra si'e ra, te kunduḡ niā ne so'o, te koḡ ka'nu' ña'a' niā. ⁵ Kuachí ndii, naa' kúvi ka'ndiā chuun' va'a iin te yivi' tixin vi'e mii' ra ndii, ¿saa tu kuví ka'an chuun' ra nuu' ne nakayá xa'a' Jesús, na sakan'? ⁶ Kuní tu a ña kunduḡ ra iin te sakan' xa'a' ndikún ichi' Jesús, koḡ ka sachié xiin' mii' ra, te nama ra, te kundo'o ra saa Ndiosí naa ni ndo'o ña ndiva'a xa'a' a ña ni xachié xiin' mii' mii' a. ⁷ Te kuní tu a ña kunduḡ ra iin te ka'an va'a ne iní xini Jesús xa'a', sakan' te ni'i' ne yivi' ña kania'a niā xa'a' ra, te viku'un ra saa ña ndiva'a jaan'.

Saa kuní a kuḡ te chindiee' ne nakayá xa'a' Jesús

⁸ Te te chindiee' ta'an' xiin' te xito' ne nakayá xa'a' Jesús ndii, kuní a kunduḡ ra iin te ka'an va'a ne yivi' xa'a', te kuní tu a ña ndatu'un' ndaku ra, te kuní a ña kö'o kua'a' ra vino, ni ndee ndioḡ' tu iní ra ña ki'in kua'a' ra xu'un' nda'a' ne yivi' xiin' ña xini xa'an'. ⁹ Te kuní a ña kaḡa naa kaḡa ra taxa'a ra ña ni satuví Ndiosí nuu' e' xa'a' a ña iní e' xini e' Jesús. Te kunaan va'a nimá ra kij' xaa' ra ña jaan'. ¹⁰ Ndisu ña nuu' ndii, kuní a ña kuḡ e' saa xika' ra, te naa' köo' ña kuví tijn kuachí e' ra ndii, sakan' te kuví kunduḡ ra te chindiee' jaan'. ¹¹ Sakan' tu ña' si'i' ra ndii, kuní a ña kunduḡ a' ña' ka'an va'a ne yivi' xa'a'. Te

kuní tū a ña kãñiã'a a' xa'a' ne yivi'. Süü' jaan' ndii kuü kaxi' a', te kaka ndaku a' xiin' sakuu' ña xaa' a'.

¹² Te chindiee' ne nakayá xa'a' Jesús jaan' ndii, kuní a ña kunduu ra te iin ndaa' kujti' ña' si'i. Te kuní tū a ña kunduu ra te xa'ndia chuun' va'a nuu' si'e ra xiin' tixin vi'e ra. ¹³ Sakan' ña te chindiee' va'a ndii, xito' ka'nu' ña'a' ne iní xini Jesús, te kua'an kua'nu ka tū ña iní ra xini ra Cristo Jesús.

Ña yo'o' nduu' ña ndixa ña kandixa' e'

¹⁴ Ke'i i ña yo'o' nuu' tutu tee' ndee ndiatu' iní i ña xaa yachi i mii' yoo un'. ¹⁵ Sakan' te naa' kuü kuachi i ndii, kuní un' saa kuü un' vi'e Ndiosí mii' nakayá ne yivi' xa'a' Ndiosí tiaku, ne taxi' ndiee' xa'a' ña ndixa, te nduu' tū ña ndee naa nduyü a. ¹⁶ Xini kaxi' e' ña ña ka'nu' ya'a nduu' ña ndixa, ña ni satuvi Ndiosí nuu' e' kandixa' e': Ni kixin Jesús iin yivi' nduu' a iin te yivi', te Espiritu Santo ni nia'a ña ña xachuun' ndaku nduu' a, te ni xini tū ña'a' ángele, te ni ka'an ndoso' te yivi' xa'a' a nuu' ne tuku', te ni kandixa' ña'a' ne yivi' iin yivi', te ni natijn ña'a' Ndiosí ndivi' mii' ndatun' va kaa'.

4

Sakuni' tu'un Pablo ne ndikún ichi' Jesús xa'a' ne sania'á ña xini xa'an'

¹ Ndisu ka'an kaxi' Espiritu Santo xiin' e' vitin ña naqoo savá ne yivi' ña ndixa xa'a' ichi' Jesús kivi' so'o' ndi'i', te kandixa' ña espíritu, ña xini

xa'an', te kundikun ña ña sania'á ne saka'an ña ndiva'a. ² Te ne sania'á ña jaan' ndii, ne xini xa'an' xasuvi' xiin' mji' nduu' ña, te ni kuxii nimá ña nuu' ña ndaku, te ndee sie kũchani ka ña. ³ Te täxi' ka ña ña tunda'a' ne yivi', te täxi' tu ña ña kaxi' ne yivi' sava nuu' ña xaxi'. Ndisu Ndiosí ndii, ni xa'a a sakuu' ña xaxi' jaan', te kuvi kaxi' yoo', ne ini xini ña'a', ne xa xini ña ndixa, ne taxi' ña chindani a kij' xaxi' e' e. ⁴ Sakan' ña sakuu' ña ni xa'a Ndiosí ndii, ña va'a nduu' a, te ndee iin a va'a kundasi' e' naa' taxi' e' ña chindani a kij' natiin' e' ña jaan'. ⁵ Kuachí ndii kuñu'u' a xaa' tu'un Ndiosí, te kuñu'u' tu a kij' ka'an e' xiin' a xa'a' a.

Saa kuní a kuú iin te xika' nuu' va'a nuu' Jesucristo

⁶ Te naa' sania'á un' ña yo'o' nuu' ñani ta'an' e' ndii, te xika' nuu' va'a nuu' Jesucristo kunduu un', te xiin' ña ndixa, ña kandixa' e' xa'a' Jesús, ña ni sakuaan un', kua'an kua'nu un', te ndikun un' ña jaan' ndee vitin. ⁷ Xa'a' a jaan' na kuii', natiin' un' kuento ña sanduxin xiin' ña ndatu'un' saka ña'a' xixa. Süu' jaan' ndii koto xiin' mji' un', te saa va'a ka un' ña kuní Ndiosí. ⁸ Kuachí ndii, tee' ndee xito' xiin' mji' e' xiin' ñu'u' nde'i e' ndii, chindiee' kua'a' a. Te ña xaa' e' ña kuní Ndiosí ndii, chindiee' a nuu' sakuu' ña'a. Sakan' ña chindiee' a yoo' iin yivi' yo'o' xiin' inga iin yivi' ña kixin nuu' ku'un e'. ⁹ Te ña ndaku nduu' ña yo'o', te xata'an natijn sakuu' ne yivi' a. ¹⁰ Xa'a' a jaan' na xachuun' ndiee' u'vi e', te ndo'o' nimá e', sakan' ña ndiatu' ini e' xa'a'

Ndiosí tiaku, ña s̄akakú s̄akuu' ne yiví', kachi ka vi' yoo', ne iní xini ña'a'.

¹¹ Ña yo'ó' kuní a ka'an chuun' un' nuu' ne yiví', te s̄uvi tu a kuní a sania'á ña'a' un'. ¹² T̄axi un' sandiēē kui'e ndee jin ne yiví' yo'ó' xa'a' a ña nduu' un' te s̄ava. Süu' jaan' ndii kunduu' un' te nia'á va'a nuu' ne iní xini Jesús, naa kuu' s̄aa ndatu'un' un', xiin' s̄aa kuu' un', xiin' s̄aa ndani un' ne yiví', xiin' s̄aa iní un' xini un' Jesús, xiin' s̄aa yoo ndoo nimá un' nuu' Ndiosí xiin' nuu' ne yiví'. ¹³ Te ña kuní ka xaa i ndii, ka'vi naa ka'vi un' tutu Ndiosí nuu' ne yiví', sandieni un' nimá ña, te sania'á tu ña'a' un' ndee xaa i. ¹⁴ Te koto un' ña chuun va, ña ni taxí Ndiosí nda'a' un' kii' ni ka'an tiakú te xixa xa'a' un', kii' ni chindiee ra nda'a' ra xini un'. ¹⁵ Te kundini un' xa'a' chuun jaan', te saxinú ndi'i un', sakan' te kuni s̄akuu' ne yiví' ña kua'an kua'nu un' xiin' chuun ña ni taxí Ndiosí nda'a' un'. ¹⁶ Te koto xiin' mii' un', te koto tu un' ña ndixa ña sania'á un', te kuin ni'i un' nuu' ña jaan'. Kuachi ndii, kii' xaa' un' sakan' ndii, s̄akakú xiin' mii' mii' un', te s̄akakú tu un' ne xini so'ó' ña ka'an un' jaan'.

5

Ka'an Pablo s̄aa kuní a kuu' e' xiin' ne yiví'

¹ K̄asi'e un' nuu' te xixa, süu' jaan' ndii kuie kondia yu'u' ña'a' un' ndee naa yuva un'. Te te s̄ava ndii, ka'an un' xiin' ra ndee naa ñani un', ² te ka'an kuie tu un' xiin' ña' xixa ndee naa xaa' un' xiin' si'i un', te ka'an kuie tu un' xiin' ña' s̄ava ndee naa xaa' un' xiin' ña' ku'va mii' un', te xiin' nimá ndoo s̄aa un' ña jaan'.

Ka'án Pablo xa'a' ña'a' ne kuaan'

³ Te ña' kuaan', ña' kōo' xna'a' ne iin kuu' xiin' ndii, kuní a ña' chindiee' ña'a' un'. ⁴ Ndisu naa' yoo iin ña' kuaan', ña' yoo si'e, uun siani' a' ndii, kuní a ña' xi'na' ka' chindiee' ña' ña' jaan', saa xata'an saa ña, xa'a' a ña' nduu' ña' kuenta Jesús, te xiin' ña' jaan' sanandiko' ña' ña' va'a' ña' ñi' xaa' yuva' si'i' ña' xiin' ña'. Sakan' ña' ña' jaan' nduu' ña' xtani' Ndiosí. ⁵ Ña' kuaan', ña' iin ndaa' tilu' xna'a' ndii, ndiatu' iní a' xa'a' Ndiosí kuiti', te ka'án a' xiin' a' nduvi' xiin' ñu' xikan' a' nuu' a' ña' chindiee' ña'a' a'. ⁶ Ndisu ña' kuaan', ña' xa' xindoó nimá ña' saa' a' ña' kuní iin' mii' a' ndii, tee' ndee' tiaku a' ndii, ndee' naa' ña' xa' ñi' xi' nduu' a' nuu' Ndiosí. ⁷ Te ña' yo'o' ka'an' chuun' un' nuu' sakuu' ne nduu' kuenta Jesús, sakan' te kōo' ndee' iin' xa'a' ña' kuvi' tiiin' kuachi' ña'a' ne yivi'. ⁸ Va'a' xaa' ne chindiee' ne iin' kuu' xiin' ña, te ndii va'a' xachi' ka' xaa' ne chindiee' ne ndiee' vi'e' mii' ña, sakan' ña' ne xaa' sakan' ndii, ñi' ndiko' xata' ña' nuu' ichi' Jesús, te kiní ka' kuu' ña' te sakan' ne iní xini Jesús.

⁹ Ña' kuaan', ña' nakoso' kivi' mii' nakoso' kivi' ne kuaan', ne kuní a' chindiee' ndo' ndii, kuní a' ña' kumi' a' ya'a' ka' uní xiko' kuiya, te kuní tu' a' ña' unta' kuiti' ñi' tunda'a' a'. ¹⁰ Te sakan' tu' kuní a' kundu'u' a' iin' ña' ka'án va'a' ne yivi' xa'a', xiin' xa'a' ña' va'a' ña' xaa' a', naa' kuu' ña' ñi' sakuu' nu' va'a' a' si'e' a', te ñi' natiiin' va'a' tu' a' ne yivi' vi'e' a', te ñi' natia' a' xa'a' inga' ne nduu' kuenta Jesús, te ñi' chindiee' a' ne suchi' iní, te ñi' yoo' tu' va' a' sakuu' ichi', te saa' a' sakuu' nuu' ña' va'a'.

¹¹ Te ña'a' kuaan', ne sava' ndii, táxi' ndo' nakoso' kivi' ña' ikan'. Kuachi' ndii, ki' ka'án

ndīee' va nimá n̄a xa'a' te yivi' ndii, s̄axinú n̄a kuento ña n̄i tax̄i n̄a nuu' Cristo, te kuní n̄a tunda'a' tukuu' n̄a. ¹² Te xiin' ña jaan' ndiso' kuach̄i n̄a xa'a' a ña n̄i s̄axinú n̄a kuento ña n̄i tax̄i n̄a nuu' a. ¹³ Te sakan' tu nanduu' n̄a ne suxan', te xa nuu' vi'e ne yivi' kūiti' xika' ndi'e' n̄a, te süu' ña jaan' kūiti' xaa' n̄a, süu' jaan' ndii nanduu' tu n̄a ne vixi, te chi'ni' xiin' m̄ji' n̄a mii' kōo' kana' ña'a', te ka'an n̄a ña x̄ata'an ka'an n̄a. ¹⁴ Ña jaan' na kuii' kuní i ña tunda'a' ne jaan', te kōo si'e n̄a, te kumi' n̄a chuun t̄ixin vi'e n̄a, te s̄axinú tu n̄a a, te kōo' ndeē iin xa'a' ña kuvi ka'an kuach̄i ne ndasi' yoo' xa'a' e'. ¹⁵ Kuach̄i ndii xa n̄i kuxīoo sava ne kuaan' jaan' nuu' ichi' Jesús, te ndikún n̄a ña ndiva'a. ¹⁶ Sakan' na kuii', naa' iin ne ndikún ichi' Jesús xiin' e' yoo iin ña' kuaan' vi'e n̄a ndii, kuní a ña ch̄ind̄īee' ña'a' n̄a, te xaku kua'a' chuun tax̄i n̄a nuu' yoo', ne nakayá xa'a' Jesús, sakan' te kuvi ch̄ind̄īee' e' ne kuaan', ne iin ndaa' tilu' xna'a.

Ka'an Pablo ña kuní a t̄iin ka'nu' e' te x̄ixa, te xito' ne nakayá xa'a' Jesús

¹⁷ Te x̄ixa, te ni'i' ichi' va'a nuu' ne nakayá xa'a' Jesús ndii, xata'an ña koto ka'nu' ña'a' e', te tax̄i e' ña kūtiaku ra. Te ndii, ña jaan' nduu' ña va'a ka saa e' xa'a' te x̄ixa, te xachuun' ndīee' va ña ka'an ndoso' ra xa'a' ichi' Jesús xiin' ña sania'á tu ra tu'un a. ¹⁸ Kuach̄i ndii yoso' a nuu' tutu Ndiosí mii' ka'an a ndii: “Ch̄ü'un ndo' tinda'a' yu'u' toro kij̄i' s̄akoyó ri' nd̄ikin' trigo.” Te yoso' tu a ndii: “Te xachuun' ndii, xata'an ki'in ya'vi ra.” Sakan' yoso' a.

19 Naa' tiin' kuach̄i iin ne yivi' iin te xixa, te xito' ne nakayá xa'a' Jesús ndii, kändixa' un' ña ka'an̄ n̄a naa' kōo' uv̄i ta'an, uun un̄i ta'an ne tiin' kuach̄i ña'a'. 20 Te naa' xaa' naa xaa' yoō ka kuach̄i ndii, kañi kuento ña'a' un' nuu' sakuu' ne nakayá xa'a' Jesús, te kuyi'vi inga ne jaan', te saa n̄a ña jaan'.

21 Te nuu' Ndiosí, xiin' nuu' Jesucristo, xiin' nuu' sakuu' ángele, ña n̄i nakaxin̄ a ndii, sakuiso' chuun' i yo'ó ña ka'an̄ chuun' un' ña yo'ó' nuu' sakuu' ne yivi'. Te kij' xaa' un' ña jaan' ndii, ch̄itun̄ koō in̄i un', n̄i ndeē nakaxin̄ tu un' ne yivi'. 22 Kan̄ini va'a va un' ña kuní ka ch̄indu'u' un' nda'a' un' xini' yoō ka, te sakuiso' chuun' ña'a' un', kotō ka kuisō un' kuach̄i ña xaa' n̄a. Kakā ndoō un' nuu' Ndiosí.

23 Te kō'ó ka un' xā m̄i' ndi'i' t̄ikui, süu' jaan' ndii kō'ó tu un' sie vino xa'a' a ña ku'ví chitō va t̄ixin̄ un'.

24 Savā ne yivi' ndii, tuvi' vā xaa' n̄a kuach̄i ndeē ña kuní ka nand̄ieē a, ndisū savā tukū n̄a ndii, ndeē kij' nand̄ieē kuach̄i n̄a, te sakan' vi' natuvi' a. 25 Te sakan' tu ña va'a ña xaa' e' ndii, yoō ña kuään' vi' kun̄i e', ndisū savā a ndii, küvī kun̄i e' v̄itin, te ndii naá kivi' ndii, kun̄i e' sakuu' a.

6

1 Sakuu' ne in̄i xini Jesús, ne xiko' ni'i' iin xto'ó ndii, kuní a ña kotō ka'nu' n̄a xto'ó n̄a te k̄añia'a ne yivi' xa'a' Ndiosí xiin' xa'a' ña ndixā ña sania'á e'. 2 Te ne xiko' ni'i' iin ne in̄i xini Jesús ndii, v̄a'ā t̄iin̄ ka'nu' n̄a ne jaan' xa'a' a ña nduu' inga' n̄a ne in̄i xini Jesús xiin' n̄a, süu'

jaan' ndii kuní a ña kaka nuu va'a ka nja nuu' ne jaan', sakan' ña xa'a' ña va'a ne ñani maní' e', ne ini xini Jesús, xachuun' nja. Ña yo'ó' kuní a sania'á un' ne yivi', te sivi tu a kondia yu'u' ña'a' un'.

Ndee chaa' ka va'a kuni e' xiin' ña kumi' e'

³ Naa' yoo ka sania'á xa'a' xto'ó e' Jesucristo, te nakuitá a xiin' ña ndixa ña sania'á e', te chindiee' tu a ne yivi' te saa nja ña kuní Ndiosí ndii, ⁴ jin te ñuñu', te kundani xachi' ña xaa' nduu' ra. Te xtani va ra jin taan ra xiin' ne yivi' xa'a' ña kuasa' kuní ña ka'an ra, te xiin' ña jaan' sakaku' ra ña ndasi' nuu', xiin' tu'un kui'e, xiin' ña kanja'a xiin' ta'an' ne yivi', xiin' ña ini ka ne yivi' xini ta'an' nja. ⁵ Te kani' ta'an' te jaan' kuento xa'a' ña kuasa' kuní, sakan' ña xa ni tivi' ña xanini ra, te xini ra ña ndixa, te tiin' ndiaa ra ña ndixa ña kandixa' e', te xiin' ña jaan' sanduvika' xiin' mji' ra. Kuxioo un' nuu' te xaa' naa ña jaan'.

⁶ Naa' xaa' e' ña kuní Ndiosí, te va'a kuni e' xiin' ña kumi' e' ndii, ndee naa ne vika' nduu' e' nuu' a. ⁷ Kuachi ndii kij' ni tui e' jin yivi' ndii, koo' ña'a ndiso' e'. Te sakan' tu kij' kuvi e' ndii, koo' a kuiso e' ku'un e'. ⁸ Xa'a' a jaan' na kuii', naa' kumi' e' ña xaxi' xiin' ña kui'nu e' ndii, na va'a kunj nimá e'. ⁹ Sakan' ña, ne kuni kuvika' ndii, koyó nja nuu' ña xito' kua'a ña'a' ña kinj, te xiku'un nja nuu' kua'a' ña ndioo' inj nja. Te ña jaan' ndii, ña küu' kaxi' nduu' a, te sando'o' ña'a' a, te sandoó nda'vi tu ña'a' a, ndee skachi' sandoñu'u' xachi' ña'a' a. ¹⁰ Kuachi ndii ña too va ne yivi' xu'un' nduu' xa'ndu sakuu' nuu' ña

n̄īa'a. T̄e xa'a' a ña ndioo' in̄i va n̄īa ña jaan' na n̄i kuxioo sava n̄īa nuu' ña ndixa ña kandixa' e', t̄e n̄i sando'o' kua'a' ña'a' ña jaan'.

Ndiaa yu'u' ka Pablo Timoteo

¹¹ Ndisu yo'ó, t̄e n̄i sakuiso' chuun' Ndiosí ndii, kuxioo un' nuu' sakuu' ña n̄īa'a jaan', t̄e kundikun naa ndikun un' ña xachuun' ndaku un', t̄e saa un' ña kuní Ndiosí, t̄e kujin n̄i' i un' nuu' ña in̄i un' xini un' Jesús, t̄e kundikun tu un' ña ndani un' ne yivi', xiin' ña kuie in̄i un', xiin' ña maso kuu un' xiin' ne yivi'. ¹² T̄e kua'an naa kua'an un' ña xanduxa' un' xa'a' ña ndixa, ña kandixa' e', t̄e kujin n̄i' i un' nuu' ichi' ña kua'an vi'e Ndiosí mii' kundu'u' un' ndee ndi'i' n̄i kivi'. Sakan' ña m̄i' Ndiosí n̄i kana yo'ó xa'a' ña jaan' kij' n̄i ndee yu'u' un' xiin' iin kani' nimá un' nuu' kua'a' va ne yivi' ña nduu' un' kuenta Jesús.

¹³ T̄e nuu' Ndiosí, ña taxi' kivi' ñuu sakuu' ña'a, xiin' nuu' Jesucristo, ña n̄i ndee yu'u' va'a nuu' Poncio Pilato, sakuiso' chuun' i yo'ó, ¹⁴ t̄e saxinú un' chuun ña n̄i nat̄iin un' nuu' a. T̄e taxi un' t̄ivi' nimá un', t̄e n̄i ndee taxi tu un' ndee iin xa'a' ña kuv̄i t̄iin kuachi ne yivi' yo'ó, sakan' saa un' ndee xa'a kivi' ña nandiko' xto'o' e' Jesucristo. ¹⁵ T̄e m̄i' Ndiosí satuvi kivi' jaan' kij' kun̄i m̄i' a. Sakan' ña iin ndaa' ña jaan' kūit̄i' nduu' ña su'un, ña xa'ndia chuun' kuu' nuu'. T̄e suvi tu a nduu' ña xata'an t̄iin ka'nu' e', t̄e ña ka'nu' ka nduu' a t̄e sakan' sakuu' t̄e xa'ndia chuun' kuu' nuu', t̄e nduu' tu a xto'o' nuu' sakuu' xto'o'. ¹⁶ T̄e iin ndaa' ña jaan' kūit̄i' kōo' kivi' kuv̄i, t̄e yoo a tein̄ nu'u, ña ndatun' va, t̄e ndee iin ña'a kuv̄i kuyat̄in nuu' a, t̄e ndee iin ne yivi' tia'an kun̄i ña'a, n̄i

ndee küvi tu kuni ña'a' nja xiin' nduchi' nuu' nja. Te na natün a sakuu' ña tiin' ka'nu' ña'a' e', xiin' sakuu' ña xa'ndia chuun' ndee ndi'i' ni kivi'. Sakan' na kunduu a.

¹⁷ Ne vika' iin yivi' yo'o', ne ini xini Jesús ndii, ka'an chuun' un' xiin' nja ña kunduu nja ne ñuñu' nimá, te ni ndee chindu'u' tu nja ña ndiatu' ini nja nuu' ña vika' nja, sakan' ña yachi va xka'ndiá ña jaan'. Süu' jaan' ndii nuu' Ndiosí kuiti' chindu'u' nja ña ndiatu' ini nja, ña jaan' taxi' sakuu' ña kuni nuu' e', te koq va'a e'. ¹⁸ Te ka'an chuun' tu un' xiin' nja ña kuni a saa nja chuun va'a, te na kunduu nja ndee naa ne vika' xiin' kua'a' chuun va'a, te koq tu'va nja xiin' ña saman' nja ne yivi', te nata'vi' nja ña ni xaman' ña'a' Ndiosí. ¹⁹ Te kii' xaa' nja sakan' ndii, kaya nja ña vika' xna'a' ndivi', te xiin' ña jaan' kuvi ni'i' nja iin kivi' ñuu xna'a' kivi' ña kixin.

Ña ka'an chuun' so'o' ndi'i' Pablo nuu' Timoteo

²⁰ Koto va'a un' ña ni sakuiso' chuun' Ndiosí yo'ó, Timoteo. Taxí so'o un' kuu' ne ka'an kuento ña sanduxín, ña yoo iin yivi', ni ndee ña kuasa' kuni ña ka'an ne kani ta'an' kuento xa'a' ña xini tuni te yivi' iin yivi'. ²¹ Te sava ne ini xini Jesús xiin' e' ndii, xa'a' a ña ni chuun xa'a' nja kuu' ña jaan' ndii, ni kuxioo nja nuu' ichi' a.

Na sañu'u' na Jesucristo yo'ó. Sakan' na kunduu a.

**El Nuevo Testamento en el Mixteco de
Ayutla**
**Mixtec, Ayutla: El Nuevo Testamento en el Mixteco
de Ayutla New Testament**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ayutla Mixtec

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

7e4f3497-fb83-5234-ac91-e00e1d534904